

Zaaknummer: 831800

Vragen van statenlid C.L.M. van den Berge (SGP) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2026 nummer 275.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake over aanleg en onderhoud van rijkswegen en andere infrastructuur van het Rijk in de provincie Zeeland.:

(ingekomen: 23 juni 2026)

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Zijn GS het met de SGP-Statenfractie eens dat goed onderhoud van wegen zoals de A58, de N57, de N59, maar ook viaducten, vaarwegen, het spoor en andere grote infrastructuur in Zeeland zoals de Oosterscheldekering en de Brouwersdam cruciaal zijn voor de veiligheid en bereikbaarheid in onze provincie Zeeland en dat juist deze infrastructuur prioriteit dient te hebben en dat de rijksoverheid daar verantwoordelijk voor is?	1. Ja, goed onderhoud van de rijksinfrastructuur is cruciaal voor de waterveiligheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid van Zeeland. Uit gesprekken met de minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat leiden wij af dat deze prioriteiten niet ter discussie staan. Het afwegingsproces zoals dat plaatsvindt is beschreven in de volgende brief aan de Tweede Kamer: https://open.overheid.nl/details/7103adf2-b420-40dc-a960-1b27e1cf9177
2. De rijksoverheid ziet zich genoodzaakt te gaan prioriteren in projecten die aangelegd worden de komende jaren. In Zeeland wordt onderzoek gedaan naar vervanging van de Zeelandbrug en er loopt een onderzoekstudie naar de Midden-Zeelandroute. Wat betekent deze prioritering van de rijksoverheid voor bijvoorbeeld deze twee projecten?	2. De prioritering en keuzes richten zich nu primair op de komende 8 jaar voor instandhoudingsprojecten en voor nieuwbouwprojecten op projecten binnen deze kabinetsperiode. De vervanging van de Zeelandbrug speelt over deze termijn heen. De prioritering heeft daarmee geen directe invloed op de vervanging van de Zeelandbrug of de Midden-Zeelandroute als totaal. De tijdige vernieuwing van de Haringvlietbrug is bijvoorbeeld wel afhankelijk van de keuzes die gemaakt gaan worden. Met de prioritering worden niet de tekorten die na deze periode spelen opgelost. Als er nationaal niet meer geld voor de bereikbaarheid van Nederland komt, dan worden de mogelijkheden om de bereikbaarheid op voldoende peil te houden steeds beperkter. Wij gaan ervan uit dat de vervanging van de Zeelandbrug dusdanig cruciaal is dat dit op nationaal niveau ook voldoende prioriteit krijgt, maar bij grotere tekorten is er een dreiging dat een rijksbijdrage hiervoor niet tot stand komt. Vervolgstappen voor de Midden-Zeelandroute als tweede hoofdontsluiting voor Zeeland komen dan ook meer onder druk te staan.
3. De vervanging van de Zeelandbrug en het realiseren van een goede Midden-Zeelandroute kan naar de opvatting van de SGP-Statenfractie niet verder uitgesteld worden. Delen GS deze opvatting? Zo nee, waarom niet?	3. Ja, wij delen deze opvatting. Waarbij einde levensduur in de huidige functie van de Zeelandbrug in 2040 een extra factor is.

4. De SGP-Statenfractie vindt dat er voor Zeeland een uitzondering moet worden gemaakt als het gaat om bezuinigen op onderhoud van infrastructuur door de rijksoverheid. Omdat Zeeland maar één vierbaansweg (de A58) heeft en ook erg afhankelijk is van o.a. de N57 en de N59 voor de bereikbaarheid en de (verkeers-)veiligheid (calamiteitenroutes). Vinden GS dit ook? Zo nee, waarom niet?	4. Het is belangrijk dat transparant en inzichtelijk de keuzes in de prioritering worden gemaakt. Cruciale verbindingen, inclusief calamiteitenroutes, voor de veiligheid en bereikbaarheid van Nederland en bescherming van de waterveiligheid moeten sowieso voor wat betreft instandhouding prioriteit krijgen. Wij gaan er dan ook vanuit dat gezien de beperkte aantal rijksverbindingen voor Zeeland de instandhouding van deze verbindingen prioriteit krijgen. Niet specifiek vanwege een uitzonderingspositie, maar vanwege de grote effecten die er zijn als de instandhouding van deze verbindingen niet gegarandeerd is.
5. Welke stappen zijn GS van plan te ondernemen mocht blijken dat de rijksoverheid ook gaat bezuinigen op aanleg dan wel onderhoud van infrastructuur in Zeeland de komende jaren?	5. Als voorzitter van de bestuurlijke adviescommissie bereikbaarheid en infrastructuur van het IPO heeft gedeputeerde Van der Maas in de afgelopen periode namens de provincies al regelmatig met minister en staatssecretaris gesproken over de afwegingen die spelen. Specifiek voor Zeeland verwachten wij begin september een gesprek te hebben over de mogelijke keuzes die voor Zeeland spelen en zullen de consequenties die dergelijke keuzes voor Zeeland kunnen hebben in beeld brengen en bij minister en staatssecretaris onder de aandacht brengen. Dit ten behoeve van een overzicht dat minister en staatssecretaris van plan zijn om aan de Tweede Kamer aan te bieden en daarop volgende gesprek in het BO MIRT van november 2026 hierover.
6. De wegenbelasting levert zo'n 7 miljard per jaar op. Slechts 2,8 miljard komt daarvan dit jaar terecht in het onderhoudspotje van Rijkswaterstaat voor wegen. De rest verdwijnt in de algemene middelen. Zijn GS van plan bij de rijksoverheid te bepleiten dat een groter deel van de wegenbelasting naar onderhoud van wegen moet. Zo nee, waarom niet?	6. Vanuit het IPO houden we samen met gemeenten en onder andere het bedrijfsleven het pleidooi dat er meer geld in de Nederlandse infrastructuur moet worden geïnvesteerd en dat de manier waarop instandhouding wordt begroot en verantwoord moet worden gewijzigd, aangezien we zien dat er anders op termijn grotere problemen met de bereikbaarheid in Nederland ontstaan. Wij hebben geen standpunt ingenomen of dit moet gebeuren door belastinginkomsten anders te verdelen of door andere vormen van bekostiging van infrastructuur in te zetten.

7. In de Voorjaarsnota 2026 hebben GS aangegeven dat we goed zicht hebben op het beheer en onderhoud en vervanging van wegen en andere infrastructuur waar wij als provincie Zeeland verantwoordelijk voor zijn. PS hebben ook extra budget beschikbaar gesteld. Naar de mening van de SGP-Statenfractie blijkt dat er vaak toch meer geld nodig is vanwege bijvoorbeeld kostenstijgingen. We zeilen, zagezegd, scherp aan de wind. Zijn GS het met de SGP-Statenfractie eens, dat we naar verwachting de komende jaren toch meer geld moeten reserveren voor infrastructuur? Delen GS deze mening en wilt u dit toelichten?	7. Met ons beheer en onderhoud en de instandhoudingsopgave kijken we continu vooruit naar de noodzakelijk inzet voor onze infrastructuur. Met de stelpost Vervanging & Renovatie voorkomen we daarbij grote schommelingen en een grote financiële druk in enkele jaren in onze begroting. Dit vanwege het eerdere vooruitzicht op hoger wordende kosten voor de instandhouding van de infrastructuur. We weten daarbij dat de kosten voor infrastructurele werken blijven stijgen. We hebben de opgave goed in beeld zullen indien nodig via de P&C-cyclus de kostenverhogingen via de begroting en voorjaars- en najaarsnota's aan Provinciale Staten voorleggen. We zien echter dat het Provinciefonds nog geen rekening houdt met de stijgende kosten voor instandhouding van de infrastructuur. Dat is reden geweest om in het kader van de indexering van het Provinciefonds in 2024 met het Rijk af te spreken gezamenlijk onderzoek te doen naar deze kosten. Dit onderzoek is inmiddels afgerond en toont aan dat de kosten voor gemeenten, waterschappen en provincies voor instandhouding van de infrastructuur sneller stijgen dan waar de systematiek van indexering van gemeentefonds en provinciefonds rekening mee houdt. (Vernieuwing, beheer en onderhoud infrastructuur decentrale overheden)
8. Hebben GS zicht op de situatie bij het Waterschap en de 13 Zeeuwse gemeenten daar waar het gaat om onderhoud en planning van wegen en andere infrastructurele projecten? Zo ja, kunt u globaal aangeven hoe de situatie de komende jaren is bij deze overheden?	8. Globaal is bij de gemeenten en het waterschap hetzelfde beeld te zien, waarbij alle overheden in Zeeland extra aandacht hebben voor de instandhouding van hun infrastructuur. De uitgewerkte onderhoudsplanning per gemeente hebben wij niet, maar gezien de ontwikkelingen is er regelmatig aandacht voor de opgave in de gezamenlijke overleggen. In de komende decennia stijgen de kosten voor de instandhouding van infrastructuur. Doordat provincies, gemeenten en waterschappen in hun begrotingen werken met afschrijvingen worden de pieken in de begrotingen afgevlakt, maar alsnog zorgt het voor stijgende kosten in begrotingen, zonder dat gemeentefonds en provinciefonds hier rekening mee houden.

MIDDELBURG, 1 september 2026

Namens fractie: SGP
statenlid C.L.M. van den Berge

Gedeputeerde Staten

A.J. van der Maas
Waarnemend voorzitter

Drs. M.C.J. Franken